

Konvergenca ortogonalne iteracije

Trditev 1. Naj bodo lastne vrednosti matrike $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ enake

$$|\lambda_1| \geq |\lambda_2| \geq \dots \geq |\lambda_p| > |\lambda_{p+1}| \geq \dots \geq |\lambda_n|$$

in $v_1, \dots, v_n$ pripadajoči lastni vektorji. Naj bo Z_i i -ta matrika iz QR iteracije. Potem velja

$$\lim_{i \rightarrow \infty} \mathcal{C}(Z_i) = \text{Lin}\{v_1, \dots, v_p\}. \quad (1)$$

Dokaz. Naj bo $A = SDS^{-1}$ diagonalizacija matrike A , kjer je $D = \text{diag}(\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_n)$ diagonalna matrika, S pa obrnljiva matrika s stolpci, katere stolpci so lastni vektorji $v_1, \dots, v_n$. Velja

$$\begin{aligned} \mathcal{C}(Z_{i+1}) &= \mathcal{C}(AZ_i) = \mathcal{C}(A^2 Z_{i-1}) = \dots = \mathcal{C}(A^i Z_0) = \mathcal{C}(SD^i S^{-1} Z_0) \\ &= \mathcal{C}\left(\lambda_p^i S \cdot \text{diag}\left(\left(\frac{\lambda_1}{\lambda_i}\right)^p, \dots, \left(\frac{\lambda_{p-1}}{\lambda_p}\right)^i, 1, \left(\frac{\lambda_{p+1}}{\lambda_p}\right)^i, \dots, \left(\frac{\lambda_n}{\lambda_p}\right)^i\right) S^{-1} Z_0\right) \end{aligned}$$

Pišimo $S^{-1} Z_0 = [V^T, W^T]^T$, kjer je $V \in \mathbb{R}^{p \times n}$, $W \in \mathbb{R}^{(n-p) \times p}$, in $S = [S_1, S_2]$, kjer je $S_1 \in \mathbb{R}^{n \times p}$, $S_2 \in \mathbb{R}^{n \times (n-p)}$. Velja

$$\mathcal{C}(Z_{i+1}) = \mathcal{C}(\lambda_p^i (S_1 V + \tilde{S}_2 W)) \rightarrow \mathcal{C}(\lambda_p^i S_1 V) = \mathcal{C}(S_1),$$

kjer smo za $\rightarrow$ upoštevali, da gredo število $\left(\frac{\lambda_{p+k}}{\lambda_p}\right)^i \rightarrow 0$. To dokaže (1). $\square$

Trditev 2. Naj ima A same realne lastne vrednosti in naj velja

$$|\lambda_1| > |\lambda_2| > \dots > |\lambda_n|.$$

1. Če za Z_0 vzamemo I_n , potem zaporedje $Z_i^T A Z_i$ konvergira proti Schurovi formi matrike A , kjer so na diagonalni lastne vrednosti v padajočem vrstnem redu.
2. Hitrost konvergence j -tega diagonalnega vhoda matrike A je odvisna od

$$\min\left(\frac{|\lambda_j|}{|\lambda_{j-1}|}, \frac{|\lambda_{j+1}|}{|\lambda_j|}\right).$$

Dokaz. Za $j = 1, \dots, n-1$ pišimo $Z_i := [Z_{i1}^{(j)}, Z_{i2}^{(j)}]$, kjer ima $Z_{i1}^{(j)}$ j , $Z_{i2}^{(j)}$ pa $n-j$ stolpcev. Velja

$$Z_i^T A Z_i = \begin{pmatrix} (Z_{i1}^{(j)})^T A Z_{i1}^{(j)} & (Z_{i1}^{(j)})^T A Z_{i2}^{(j)} \\ (Z_{i2}^{(j)})^T A Z_{i1}^{(j)} & (Z_{i2}^{(j)})^T A Z_{i2}^{(j)} \end{pmatrix}.$$

Ker po prejšnji trditvi velja, da $\mathcal{C}(Z_{i1}^{(j)})$ konvergira proti invariantnemu prostoru matrike A , sledi $(Z_{i2}^{(j)})^T A Z_{i1}^{(j)} \rightarrow 0$. Ker to velja za vsak j , $Z_i^T A Z_i$ res konvergira proti zgornje trikotni matriki.

Trditev o hitrosti konvergence se da razbrati iz dokaza prejšnje trditve. $\square$